

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

ในการนำเสนอรายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน และศึกษากระบวนการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้นำเสนอในสาระสำคัญ 5 ส่วนคือ วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานและศึกษากระบวนการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน (Format of Development Analysis)

เป็นการวิเคราะห์ระบบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ และการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

1) การศึกษาวิจัยเอกสาร เพื่อศึกษาวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยวิธีการรวบรวมและวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจากความสอดคล้อง และความแตกต่างของแต่ละบทบาทหน้าที่ และสรุปผลการวิจัย ตามแนวคิดของนักวิชาการหรือหน่วยงาน และ

ผลการวิจัย ที่ปรากฏอยู่ในกฎหมาย ระเบียบ เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) การวิเคราะห์ระบบงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคนิค
การวิเคราะห์งาน (Job Analysis) โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

2.1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์งานของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง
เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 3 โรงเรียนได้มา
โดยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

2.2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม เพื่อการวิเคราะห์งาน
เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close Question) และปลายเปิด
(Open Question) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

2.2.1) ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์งาน
และเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์งานจากตำรา และเอกสารทางวิชาการ

2.2.2) สร้างแบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์งานของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัด
นครศรีธรรมราช โดยใช้ผลการศึกษา หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์งาน
และการสร้างเครื่องมือในการวิเคราะห์งาน ประกอบด้วยการวิจัยเอกสาร บทบาทหน้าที่
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเนื้อหาของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย
3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช
ได้แก่ วัตถุประสงค์ของงาน ลักษณะงาน หน้าที่และความรับผิดชอบ การควบคุมบังคับบัญชา
วิธีการ วัสดุ เครื่องมือ และอุปกรณ์สำหรับปฏิบัติงานการบันทึกและรายงาน การตรวจงาน
ประสบการณ์ ความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน

2.2.3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

2.2.4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปทดลองใช้กับคณะกรรมการ
 สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 โรงเรียน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานเป็นผู้ทดลองใช้เครื่องมือจำนวน 15 คน

2.2.5) วิเคราะห์ผลการทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์งานและ
 ดำเนินการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.3) การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์งานของ
 คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช
 เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการดำเนินงานดังนี้

2.3.1) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย
 จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อแจ้งไปยังโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
 การศึกษาชั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัด
 นครศรีธรรมราช เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการวิเคราะห์งานของคณะกรรมการ
 สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัด
 นครศรีธรรมราช พร้อมด้วยขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช
 เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย จำนวน 3 โรงเรียน ด้วยตนเอง

2.3.3) ขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษาเก็บรวบรวมแบบสอบถาม
 เพื่อการวิเคราะห์งาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช
 เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

2.3.4) การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์งานของ
 คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานประกอบด้วย

2.3.4.1) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากข้อคำถามประเภทปลายปิดหรือ
 ข้อคำถามปลายเปิดที่เป็นข้อมูลตัวเลข โดยการคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
 (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3.4.2) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากข้อคำถามประเภทปลายเปิดที่ให้
 ข้อมูลเป็นข้อความด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

2.4) การแปลผลข้อมูล ผู้วิจัยแปลผลระดับการปฏิบัติงานจริงตามบทบาทหน้าที่
 ของคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัด
 นครศรีธรรมราช ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมินตามแนวคิดของ เบสท์ (John Best
 1978 : 147-178)

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ขั้นที่ 2 การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนา (Format of Development Synthesis)

เป็นขั้นตอนการจัดรูปแบบหรือองค์ประกอบต่าง ๆ โดยการสังเคราะห์ระบบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) วิเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้ผลการวิเคราะห์งานที่ได้ในขั้นตอนการวิเคราะห์ระบบ

2) จัดองค์ประกอบย่อยของรูปแบบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามแนวคิดของระบบทั่ว ๆ ไป 4 ด้านคือ ด้านปัจจัยหรือทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ด้านผลผลิต หรือผลการดำเนินงาน และด้านข้อมูลป้อนกลับ

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการนำผลที่ได้จากการสังเคราะห์ ระบบโดยทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำรูปแบบ ระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช (ฉบับร่าง) ในภาพรวม พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของระบบในแต่ละองค์ประกอบย่อย ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบของระบบทั้ง 4 ส่วนได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Outputs) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระบบหรือรูปแบบการปฏิบัติงานทั่ว ๆ ไปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้รับจากขั้นตอนการสังเคราะห์ระบบ

2) ออกแบบ ในการจัดทำรูปแบบ (ฉบับร่าง) ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่

ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Outputs) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)

3) จัดทำรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบย่อยในการจัดทำรูปแบบ (ฉบับร่าง) โดยวิธีการดังนี้

3.1) ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของรูปแบบ การพัฒนาการปฏิบัติงานแต่ละองค์ประกอบจากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2) ศึกษาผลการวิเคราะห์งาน และสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนางานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัด นครศรีธรรมราช

3.3) ออกแบบรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบในระบบการปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ระบบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้มีความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติได้จริงมากที่สุด

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบรูปแบบการพัฒนางาน (Format of Development Verification)

เป็นขั้นตอนการนำ ระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช (ฉบับร่าง) ไปทำการตรวจสอบ ความเหมาะสมของเนื้อหา และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงาน หรือนำไปใช้จริง ประกอบด้วย กระบวนการดังนี้

1) การตรวจสอบรายละเอียดของรูปแบบการพัฒนาในแต่ละองค์ประกอบ โดยการ จัดประชุมสัมมนาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในฐานะผู้ใช้รูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัด นครศรีธรรมราช โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1.1) ผู้วิจัยพิจารณาเลือกผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาตามที่ระบุไว้ในข้อ 1)

1.2) ผู้วิจัยทำหนังสือเชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการพัฒนา ตามที่ได้ พิจารณาเข้าร่วมประชุมสัมมนาตามวันเวลาที่กำหนด

1.3) ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมสัมมนา ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบ การพัฒนาตามวันเวลาสถานที่ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาร่วมกันพิจารณา ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ หรือนำไปใช้เก็บข้อมูลของรายละเอียด ในแต่ละองค์ประกอบย่อยของรูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.4) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นที่ได้จากการร่วมอภิปรายของผู้เข้าร่วม

สัมมนาการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา

นครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช (ฉบับร่าง) ตามองค์ประกอบย่อยของระบบ

1.5) นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปผลการประชุมสัมมนา

ขั้นที่ 5 การปรับปรุงระบบการพัฒนาระบบ (Format of Development Improvement)

เป็นขั้นตอนการนำรูปแบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช (ฉบับร่าง) มาปรับปรุงเฉพาะองค์ประกอบที่ยังขาดความสมบูรณ์ โดยดำเนินการดังนี้

1) จัดลำดับองค์ประกอบย่อยของระบบหรือรูปแบบ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยพิจารณาหาค่าเฉลี่ย

2) คัดเลือกองค์ประกอบย่อยของระบบที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำกว่า 4.00 เพื่อนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3) ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบตามที่คุณทรงคุณวุฒิได้ให้คำแนะนำ เพื่อปรับปรุงไว้ตลอดจนองค์ประกอบซึ่งที่ประชุมสัมมนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับการใช้ระบบประเมินลงความเห็น ว่าสมควรปรับปรุง ทั้งนี้เพื่อให้ระบบหรือรูปแบบมีความสมบูรณ์ ถูกต้อง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยรูปแบบการพัฒนาระบบปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานมีระดับการมีส่วนร่วม โดยรวมในระดับปานกลาง
2. การปฏิบัติงานที่รับผิดชอบในด้านหน้าที่ที่รับผิดชอบอื่น ๆ ที่ต้องปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
3. การควบคุมบังคับบัญชาและลักษณะวิธีปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง
4. การวิเคราะห์หงานเพื่อใช้เป็นเครื่องมือวิจัยในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
5. การใช้วัสดุ อุปกรณ์หรือเครื่องมือในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

6. การติดต่อประสานงาน การบันทึก และรายงานผลการตรวจสอบงาน โดยรวม

อยู่ในระดับปานกลาง

7. คุณสมบัติของผู้ที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาด้านความรู้ขั้นพื้นฐานที่ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษา สูงสุด คือ ระดับปริญญาตรี

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ที่ได้รับจากการศึกษารูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านองค์ประกอบของระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่นครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 4 ด้านคือ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Outputs) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวอน (Von 1960 : unpagged) ; เซาว์เดอร์เบค (Schoderbeket 1990 : unpagged) ซึ่งสรุปได้ว่าองค์ประกอบของระบบด้านปัจจัยนำเข้า (Input) คือ สิ่งต่าง ๆ ที่เริ่มเข้าไปในระบบเพื่อให้เกิดระบบเพื่อให้ระบบเกิดการดำเนินงานขึ้น โดยมีองค์ประกอบย่อยคือ บุคลากร วัสดุ และข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของระบบ ส่วนประกอบด้านกระบวนการ (Process) คือ ขั้นตอนที่จะทำให้ปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ ไปสู่ผลผลิตที่ต้องการ และองค์ประกอบด้านผลผลิต (Output) คือ ผลที่ได้จากกระบวนการจัดการกระทำ รวมทั้งองค์ประกอบด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากผลผลิต เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงองค์ประกอบของปัจจัยนำเข้า และกระบวนการเพื่อให้เกิดการพัฒนา รวมทั้งปรับปรุงผลผลิตให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเทพ รุแผน ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งพบว่ารูปแบบของระบบการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย โครงสร้างหลัก 4 ด้าน คือ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Outputs) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ซึ่งข้อมูลที่ได้ใช้สำหรับการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโอกาสต่อไป ซึ่งช่วยให้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำระบบไปใช้ได้ เข้าใจรายละเอียดขององค์ประกอบย่อยในแต่ละองค์ประกอบได้อย่างชัดเจน มองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบย่อยในแต่ละองค์ประกอบได้อย่างชัดเจน สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. องค์ประกอบย่อยของระบบการปฏิบัติงานด้านปัจจัยนำเข้า (Input) จากผลการวิจัย

พบว่าองค์ประกอบย่อยของระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มี 4 ประการ ได้แก่วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน เกณฑ์การปฏิบัติงาน เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานและผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของระบบการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิชิต ฤทธิจรูญ (2537 : ไม่มีเลขหน้า) และ วิทยา คูวิรัตน์ (2539 : ไม่มีเลขหน้า) ซึ่งได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินผลพบว่าองค์ประกอบที่สำคัญคือวัตถุประสงค์ ซึ่งจะช่วยให้นำไปใช้ในการพัฒนางานอันเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปฏิบัติและผู้ประเมิน เป็นการติดตามความก้าวหน้าในการประเมินผลงาน ส่วนลักษณะการปฏิบัติงานจะใช้วิธีการประชุมเพื่อการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ในรูปคณะบุคคล การมอบหมายงาน การประสานงานและการตรวจสอบงาน ซึ่งเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543

3. องค์ประกอบย่อยของระบบการปฏิบัติงานด้านกระบวนการ (Process) ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบย่อยของระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย 4 ประการ คือ การวางแผนการปฏิบัติงาน การสร้างและพัฒนาเครื่องมือการปฏิบัติงาน การเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงาน การวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติงาน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้ แต่โรงเรียนไม่ได้ปฏิบัติในเรื่องนี้มากนัก เพียงมีเรื่องแจ้งให้ทราบและขออนุมัติเท่านั้น ขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานมีความสำคัญอย่างยิ่ง สอดคล้องกับแนวความคิดของ เจท และคนอื่น (Jett, Richard D. and other 1994 : unpagged) ซึ่งกำหนดขั้นตอนกิจกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจนการให้ทางเลือกสำหรับผู้ใช้ระบบต้องดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เฉพาะบางรายการเพื่อให้ระบบปฏิบัติงานมีความต่อเนื่อง ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบทในแต่ละท้องถิ่น ตลอดจนเป็นระบบเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานอันนำไปสู่ความสำเร็จของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง

4. องค์ประกอบย่อยของระบบการปฏิบัติงานด้านผลผลิต (Output) จากผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมทั้งคณะสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิทยา คูวิรัตน์ (2539 : ไม่มีเลขหน้า) ที่พบว่าองค์ประกอบด้านผลผลิตของระบบการประเมินผลผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนคาทอลิก คือสรุปและรายงานผลของการปฏิบัติงานของครูแต่ละคน แต่ละหมวดในภาพรวม พร้อมงานวิจัยชั้นนำ องค์ประกอบด้านผลผลิตของระบบปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา คือ บันทึกสรุปผล

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมทั้งคณะ เนื่องจากมีการทำงานเป็นทีมมีวิธีการทำงานที่มีลักษณะเฉพาะ ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง ใช้วิธีการมอบหมายงาน การประสานงาน และการติดตามและตรวจสอบงาน ดังนั้นผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นทั้งคณะมากกว่าเฉพาะบุคคล

5. องค์ประกอบย่อยของระบบการปฏิบัติงานด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้แก่ ข้อมูลป้อนกลับสำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และข้อมูลป้อนกลับสำหรับโรงเรียนเป็นการแจ้งผลการปฏิบัติงานให้ทราบว่า ตนเองมีคุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด มีจุดเด่น จุดด้อยในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับกับแนวคิดของ สิริหัยกาญจนวาที (2545 : ไม่มีเลขหน้า) ที่เสนอให้มีการนำผลการประเมินไปใช้สำหรับการวางแผนปรับปรุงการปฏิบัติงานในอนาคต ดังนั้น ในงานวิจัยชิ้นนี้ นอกจากจะกำหนดให้มีการรายงานผลการปฏิบัติงานให้เป็นข้อมูลป้อนกลับไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นข้อมูล ด้านสารสนเทศ สำหรับการวางแผนส่งเสริม สนับสนุน และติดตามผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัยดังกล่าวมาแล้ว สามารถให้ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1. ก่อนเข้าสู่ตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษาควรมีการจัดการประชุม สัมมนา ร่วมกันเป็นเครือข่าย เขตพื้นที่ ซึ่งทั้งนี้คงแล้วแต่ความพร้อมและความเหมาะสมของสถานศึกษานั้น ๆ
2. ควรคัดเลือกตัวบุคคลเพื่อปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรกลั่นกรองคนที่มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และในอนาคตการสรรหา ต้องมีการเลือกตั้ง
3. การแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องสามารถเสียสละเวลา เพื่อศึกษาระบบการประเมินและดำเนินการปฏิบัติงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำผลการปฏิบัติงานไปใช้
โดยการชี้ต่อน ปรับปรุงให้สอดคล้องกับโครงสร้างและจำนวนของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ความพร้อมทางด้านวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ ตามความเหมาะสมของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาค้นคว้า ความเหมาะสมของรูปแบบ แบบที่ถูกกำหนดไว้ เพื่อพัฒนาคุณภาพ และประสิทธิภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อไป
2. ควรศึกษา ค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนา เกณฑ์การปฏิบัติงาน และเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการเฉพาะ เพื่อสร้างมาตรฐานในการดำเนินงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
3. ควรศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อการพัฒนาหรือนำเสนอรูปแบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงานในอนาคตในสถาบันการศึกษา อื่น ๆ ต่อไป